

- 5) EU's/WA's våbenliste og en »catch-all«-klausul, der omfatter alle former for militært udstyr, som ikke er omfattet af listen, når det pågældende udstyr er beregnet for et embargobelagt land eller til anvendelse i forbindelse med masseødelæggelsesvåben.
- 6) EU's/WA's våbenliste og en bemyndigelse for myndighederne til i konkrete tilfælde at pålægge en eksportør at ansøge om udførselstilladelse.

Der kan endvidere tænkes forskellige kombinationer af modellerne.

Det er arbejdsgruppens opfattelse, at det vil være fordelagtigt for eksportører og andre, for hvem produktafgrænsningen i våbenlovens § 6 har betydning (navnlig våbentransportører, jf. våbenlovens § 7 a, og våbenformidlere, jf. de kommende regler herom) at anvende en udtømmende produktliste, jf. model 1 og 2. Tvivlen om bestemmelsens produktmæssige rækkevidde vil dermed blive begrænset mest muligt, selv om også EU's/WA's liste indeholder en række skønsprægede formuleringer, der kan give anledning til fortolkningstvivl.

Det er endvidere arbejdsgruppens opfattelse, at risikoen for, at der vil være eller komme væsentlige våben/militære produkter ud over EU's/WA's liste og en dansk tillægsliste, jf. model 3, må anses for lille, og at det i givet fald formentlig kun vil være i en begrænset periode (indtil en revideret våbenliste træder i kraft).

Arbejdsgruppen finder imidlertid efter en samlet vurdering ikke, at fordelene ved at anvende en udtømmende produktliste er så tungtvejende, at denne risiko bør tages. Det er således arbejdsgruppens opfattelse, at våbeneksportkontrolordningen bør omfatte samtlige produkter på de til enhver tid gældende våbenlister i EU og Wassenaar Arrangementet, og at også restmængden af nuværende og fremtidige våben og militære produkter automatisk – dvs. uafhængigt af listerevisioner mv. – bør være omfattet.

Dette resultat kan opnås ved hjælp af model 1 (den opdaterede version af våbenlovens § 6) eller model 4 (WA's/EU's våbenliste med en opsamlingsbestemmelse svarende til den opdaterede version af § 6). De to modeller indebærer reelt samme retstilstand, idet samtlige produkter på EU's/WA's liste og andre produkter, som uden at være omfattet af EU's/WA's liste falder ind under kategorierne i den opdaterede § 6, vil være underlagt eksportkontrol efter begge mo-

deller. Arbejdsgruppen anbefaler model 1 under hensyn til,

- at inkorporeringen af EU's/WA's liste direkte i lovgivningen som led i model 4 alene er af informativ betydning,
- at inkorporeringen af EU's/WA's liste vil medføre behov for ændring af den pågældende lov eller bekendtgørelse, hver gang EU's eller WA's våbenliste ændres, hvilket erfaringsmæssigt sker årligt,
- at den opdaterede § 6 også efter en naturlig sproglig forståelse dækker alle kategorier på EU's/WA's liste, og
- at sammenhængen mellem § 6 og EU's/WA's liste allerede i dag må anses for kendt af de danske virksomheder. Denne sammenhæng fremgår af regeringens årlige rapporter om udførsel af våben og produkter med dobbelt anvendelse fra Danmark.

Selv om model 1 indebærer, at EU's/WA's våbenliste kun er en delmængde af, eller eksempler på, de produkter, som er omfattet af våbenlovens § 6, så er der tale om så stor en delmængde/så omfattende eksemplificering, at virksomheder og myndigheder i de allerfleste tilfælde, hvor udførselstilladelse er påkrævet, kan finde det pågældende produkt på listen.

EU's/WA's våbenliste er således det væsentligste fortolkningsbidrag til våbenlovens § 6 og dermed et nyttigt værktøj for eksportører og andre, der er berørt af bestemmelsen. Sammenhængen mellem våbenlovens § 6 og EU's/WA's liste bør derfor efter arbejdsgruppens opfattelse fremgå tydeligt af både det kommende lovforslags bemærkninger og af andet informationsmateriale om bestemmelsen. Endvidere bør både EU's og WA's til enhver tid gældende lister gøres tilgængelige på den eller de relevante myndigheders hjemmesider.

1.3.3. Ikke-fysisk overførsel

Arbejdsgruppen har overvejet, i hvilket omfang ikke-fysisk overførsel af våbenrelateret teknologi og software til udlandet ved hjælp af fax, telefon eller andre elektroniske medier skal underlægges kontrol.

Wassenaar Arrangementet vedtog i 2001 en kortfattet »Statement of Understanding« om at føre kontrol med udførsel af våbenrelateret software og teknologi uafhængigt af overførselsmåden.